เวียดนามออกมาตรการกำกับเข้ม สั่งลบ ByHeart จากระบบอีคอมเมิร์ซ พร้อมทบทวนทะเบียนผลิตภัณฑ์

1. เนื้อข่าว

กรมความปลอดภัยด้านอาหาร (Department of Food Safety) กระทรวงสาธารณสุขเวียดนาม ได้รายงานการตรวจพบการจำหน่ายผลิตภัณฑ์นมผงดัดแปลงสำหรับทารก ByHeart Whole Nutrition Infant Formula ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนบนแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซบางแห่งในประเทศเวียดนาม เช่น Lazada และได้มีหนังสือถึงกรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และเศรษฐกิจดิจิทัล (Department of E-commerce and Digital Economy) กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2568 เพื่อขอให้ประสานให้ผู้ประกอบการแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซและแอปพลิเคชันที่เกี่ยวข้องถอดข้อมูลผลิตภัณฑ์ดังกล่าวออกจากระบบ พร้อมแจ้งเตือนให้ผู้บริโภคหยุดใช้ผลิตภัณฑ์ทันที เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อสุขภาพของประชาชน และรองรับการตรวจสอบหรือข้อร้องเรียนที่อาจเกิดขึ้น

ในส่วนของการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์นมผงดังกล่าว กรมความปลอดภัยด้านอาหารได้มีหนังสือเวียนถึงกรมสาธารณสุข (Department of Health) หน่วยงานด้านความปลอดภัยอาหาร และสำนักงานความปลอดภัยอาหารระดับจังหวัดและเมือง เพื่อดำเนินการทบทวนการขึ้นทะเบียน (registration of the declaration) และการประกาศคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ (self-declaration) สำหรับผลิตภัณฑ์นมผงดัดแปลงสำหรับทารก ByHeart Whole Nutrition ซึ่งผลิตโดยบริษัท ByHeart Inc. ประเทศสหรัฐอเมริกา และขอให้หน่วยงานหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง แจ้งผู้จัดจำหน่ายและผู้บริโภคให้หยุดใช้ผลิตภัณฑ์ รวมถึงดำเนินการเรียกคืนสินค้า (recall) ตามคำแนะนำของผู้ผลิต พร้อมทั้งจัดทำรายงานปริมาณที่นำเข้า จำหน่าย และคงเหลือเพื่อเสนอแนวทางจัดการต่อไป นอกจากนี้ กรมความปลอดภัยด้านอาหารยังได้เผยแพร่ข้อมูลสาธารณะเพื่อให้ผู้บริโภครับทราบและหลีกเลี่ยงการใช้ผลิตภัณฑ์ในล็อตที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน

ตามข้อมูลของกรมความปลอดภัยด้านอาหาร เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2568 หน่วยงานเครือข่ายความปลอดภัยด้านอาหารระหว่างประเทศ (International Food Safety Authorities Network: INFOSAN) รายงานกรณีการเกิดโรคโบทูลิซึมในทารก (infant botulism) ในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับการบริโภคผลิตภัณฑ์ ByHeart Whole Nutrition Infant Formula โดยจนถึงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2568 ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งสหรัฐอเมริกา (Centers for Disease Control and Prevention: CDC) รายงานผู้ป่วยต้องสงสัยและยืนยันรวม 23 ราย ใน 13 มลรัฐ ซึ่งทุกรายต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ส่งผลให้ทางการสหรัฐอเมริกาได้ออกคำแนะนำให้ผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็กหยุดใช้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวทันที ครอบคลุมทุกหมายเลขล็อต ทุกขนาดบรรจุ รวมถึงแบบซองเดี่ยว (single-serve packages) โดยขณะนี้ผู้ผลิตได้ดำเนินการเรียกคืนผลิตภัณฑ์ในล็อตที่ได้รับผลกระทบโดยสมัครใจแล้ว

(แหล่งที่มา https://thesaigontimes.vn/ ฉบับวันที่ 22 พฤศจิกายน 2568)

2. วิเคราะห์ผลกระทบ

กระทรวงสาธารณสุขเวียดนามได้สั่งให้ถอดผลิตภัณฑ์นมผงดัดแปลงสำหรับทารก ByHeart Whole Nutrition Infant Formula ออกจากแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซทุกแห่ง ถือเป็นมาตรการเชิงรุกด้านความปลอดภัยอาหาร (food safety) ที่สำคัญ เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภคและสร้างความเชื่อมั่นในตลาดออนไลน์ ภายหลังผลิตภัณฑ์ดังกล่าวถูกเชื่อมโยงกับรายงานผู้ป่วยโรคโบทูลิซึมในทารก (infant botulism) ในสหรัฐอเมริกา และอยู่ระหว่างการตรวจสอบอย่างเร่งด่วนจากเครือข่ายความปลอดภัยด้านอาหารระหว่างประเทศ (INFOSAN)

มาตรการดังกล่าวมีผลกระทบโดยตรงต่อผู้บริโภค โดยเฉพาะพ่อแม่และผู้ดูแลทารกที่ใช้นมผงเป็นอาหารหลัก การสั่งถอดสินค้าออกจากแพลตฟอร์มช่วยลดความเสี่ยงต่อสุขภาพและสร้างความมั่นใจว่าไม่มีผลิตภัณฑ์ที่อาจไม่ปลอดภัยหลงเหลือในช่องทางจำหน่ายออนไลน์ ขณะเดียวกัน มาตรการนี้อาจทำให้เกิดภาวะขาดแคลนชั่วคราวสำหรับครอบครัวที่พึ่งพาผลิตภัณฑ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทดแทนหรือทางเลือกที่ปลอดภัยควบคู่ไปด้วย

สำหรับผู้ประกอบการและผู้นำเข้า การถูกสั่งถอดสินค้าและเรียกคืน (recall) ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของผู้บริโภค รวมถึงเพิ่มภาระต้นทุนในการรวบรวมสินค้า จัดทำรายงาน และประสานงานกับผู้ผลิตต่างประเทศ เหตุการณ์นี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านความปลอดภัยอาหารอย่างเคร่งครัด ทั้งในด้านการขึ้นทะเบียน การประกาศคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ และการตรวจสอบมาตรฐานคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ในมิติของภาครัฐ มาตรการดังกล่าวแสดงถึงบทบาทสำคัญในการคุ้มครองผู้บริโภคในยุคดิจิทัล การสั่งถอดสินค้าไม่เพียงลดความเสี่ยงด้านสุขภาพ แต่ยังเป็นการทบทวนระบบกำกับดูแลผลิตภัณฑ์ออนไลน์ให้เข้มงวดยิ่งขึ้น ทั้งการตรวจสอบต้นกำเนิดสินค้า การควบคุมการนำเข้า และการติดตามช่องทางจำหน่ายที่หลากหลายบนแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ

เหตุการณ์นี้เป็นสัญญาณเตือนสำคัญต่อผู้บริโภค ผู้ประกอบการ และภาครัฐ ว่าความปลอดภัยของผู้บริโภคต้องให้ความสำคัญสูงสุด แม้ระบบอีคอมเมิร์ซจะช่วยเพิ่มความสะดวก แต่ก็เพิ่มความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายสินค้าที่ไม่ได้รับการตรวจสอบ การสั่งถอดนมผง ByHeart จึงไม่เพียงเป็นมาตรการป้องกันเฉพาะหน้า

แต่ยังสะท้อนแนวโน้มการเสริมสร้างระบบคุ้มครองผู้บริโภคและการกำกับดูแลสินค้าออนไลน์ในเวียดนาม และอาจส่งผลต่อทิศทางการกำกับดูแลในภูมิภาคอาเซียน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การค้า และนโยบายสาธารณสุข

3. นำเสนอโอกาส/แนวทาง

กรณีการเรียกคืนผลิตภัณฑ์นมผงดัดแปลงสำหรับทารก ByHeart Whole Nutrition Infant Formula ส่งผลให้ตลาดสินค้าแม่และเด็กในเวียดนามเกิดความผันผวนชั่วคราว ทั้งในด้านความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและการกำกับดูแลด้านความปลอดภัยอาหารที่เข้มงวดขึ้น ซึ่งอาจกระทบต่อผู้ประกอบการไทยที่ส่งออกสินค้าประเภทอาหารเด็กหรือผลิตภัณฑ์โภชนาการไปยังเวียดนาม เนื่องจากต้องปฏิบัติตามมาตรการด้านความปลอดภัยที่เข้มงวดขึ้น รวมถึงถูกตรวจสอบด้านเอกสาร การขึ้นทะเบียน และการประกาศคุณสมบัติผลิตภัณฑ์อย่างเคร่งครัดยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการไทยในเวียดนามอาจเผชิญภาระต้นทุนด้านการประกันคุณภาพและการตรวจสอบเพิ่มขึ้นในระยะสั้น

อย่างไรก็ดี เหตุการณ์ดังกล่าวเปิดโอกาสเชิงบวกให้ผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะผู้ผลิตอาหารเด็กที่มีมาตรฐานความปลอดภัยสูง สามารถสร้างความแตกต่างด้านคุณภาพและความเชื่อถือได้มากขึ้นในตลาดเวียดนาม ซึ่งผู้บริโภคจะให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและแหล่งผลิตที่ตรวจสอบได้เพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการไทยยังสามารถใช้จุดแข็งในการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล เช่น GMP, HACCP และระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อขยายส่วนแบ่งตลาดทดแทนสินค้าที่ถูกเรียกคืนหรือถูกจำกัดการจำหน่าย

ผู้ประกอบการทั้งในประเทศไทยและในเวียดนามควรประสานงานอย่างใกล้ชิดกับคู่ค้าท้องถิ่น ปรับปรุงระบบรับรองความปลอดภัยเอกสารก่อนนำเข้าและกระบวนการควบคุมคุณภาพให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของเวียดนาม พร้อมทั้งเน้นการสื่อสารเชิงรุกกับผู้บริโภคเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการไทยในเวียดนามควรติดตามประกาศจากหน่วยงานกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง เพื่อวางแผนบริหารความเสี่ยงและรักษาความต่อเนื่องทางการค้าในตลาดที่มีการกำกับดูแลเข้มข้นขึ้นอย่างยั่งยืน